

KRISTOFFERSSON
&
TOIVONEN

Omenien aika

BAZAR

KRISTOFFERSSON
&
TOIVONEN
*Omenien
aika*

BAZAR

1. painos

Kiitos Paula Achrénille, jonka Angelniemellä sijaitsevaan omenatarhaan pääsimme tutustumaan.

© Tiina Kristoffersson & Vesa-Matti Toivonen
ja Bazar Kustannus 2026

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Taitto: Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale

ISBN 978-952-870-282-5

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@bazarkustannus.fi

1. LUKU

Osastopäällikön kasvoilta pystyi lukemaan heti, ettei hänellä ollut hyviä uutisia kerrottavanaan. Hänellä ei myöskään ollut mukanaan pullaa, vaikka oli hänen pullaviikkonsa.

Emmi laski kahvikuppinsa neuvotteluhuoneen pöydälle ja vilkaisi vastapäätä istuvaa Sinikkaa, jonka rehevä nauru oli katkennut kuin seinään. Koko porukka aisti pitkän pöydän ympärille laskeutuneen raskaan tunnelman, jonka Tero oli tuonut mukanaan.

Pöydän ympärillä istui yhdeksän ihmistä – Teron, Sinikan ja Emmen lisäksi kuusi yritysasiakasneuvojaa, kaikki naisia. Sukupuolijakaumassa ei ollut mitään ihmeellistä. Pankin toimihenkilöt olivat usein naisia, ja aina välillä Teron luotsaamaa tiimiä nimiteltiin Kanalaksi. Se viittasi paitsi kanoihin myös osastopäällikön sukunimeen.

Tero Kanala istahti omalle paikalleen työpöydän päähän, nosti laukustaan tietokoneen ja asetti sen eteensä pöydälle. Hän ojentautui pistorasiaa kohti, ja hänen moitteettomasti prässätyt housunsa kiristyivät hyvin treenattujen pakaroiden ympärille. Emmi haistoi miehen

ympärillä leijuvan vienon partaveden tuoksun, joka toi mieleen kevätsateen kostuttaman metsän. Vaaleanruskeat, lainehtivat hiukset kiilsivät geelistä. Valkoisen kauluspaidan hihat Tero oli käärinnyt rennosti ylös, ja hän löysäsi kaulansa ympärillä olevaa solmiota kuin saadakseen paremmin happea. Ikkunasta kurottautuva syksyinen auringonsäde heijastui miehen silmälaseihin.

– Hemmetti sentään, Tero manasi, kun ei onnistunut työntämään tietokoneen virtajohtoa keskellä pöytää olevaan pistorasiaan.

Emmi ojentautui auttamaan ja hymyili kannustavasti esimiehelleen. Hän osasi käsitellä kärkkyisiä ihmisiä lempeästi. Tero ei vastannut hymyyn, vaan antoi huolestuneen katseensa kulkea pöydän ympäri.

– Huonoja uutisia, Tero sanoi lopulta ja napsutteli hermostuneesti kuulakärkikynäänsä.

Neuvotteluhuoneen ilmastointi puski huoneeseen viileää ilmaa, ja Emmi risti kädet rinnalleen.

– Kolmannen kvartaalin tulos on odotettua huonompi, eivätkä ennusteet lupaa kirkastuvaa, Tero jatkoi.
– Uusien lainojen määrä on romahtanut, ja yrityslainoihin liittyvät riskit ovat tapissa.

– Tarkoitatko osastomme myöntämiä lainoja? Sinikka kysyi.

Tero nyökkäsi. Hän poimi silmälasit nenältään ja pyyhki niitä pieneen kangaspalaan, aivan kuin lasien hinkkaaminen olisi voinut parantaa tulospäätelmiä.

Sinikan huulet kiristyivät viiruksi. Emmi aavisti, että työkalun kielen päällä pyöri kipakka kirosana mutta

tämä hillitsi itsensä. Kaikki tiesivät, ettei Tero voinut sietää vastalauseita. Hän halusi osastonsa naisten hymyilevän aurinkoisesti, ja pomona hänellä oli oikeus edellyttää alaisiltaan positiivista asennetta, satoi tai paistoi.

Tero avasi tietokoneensa kannen ja heijasti valkokankaalle käppyrän, joka esitti riskilainojen määrän kasvua.

– Korkeat korot ovat ajaneet monet yritykset vaikeaan taloustilanteeseen, ja kuten tästä graafista näette, meillä on viime vuoteen verrattuna lähes 50 prosenttia enemmän riskiluotoiksi arvioituja asiakkuuksia. Vaikka korot ovatkin laskeneet, yritysten taloustilanne laahaa perässä ja rakennusala mataa yhä kuolemanlaaksossa.

Pöydän ympärillä istuvat naiset tuijottivat kuvaa painostavan hiljaisuuden vallitessa. Emmi laski mielessään, kuinka monella hänen asiakkaistaan oli ollut viime aikoina vaikeuksia maksaa lainakulujaan ajoissa. Ei niitä montaa ollut, ja nekin, jotka olivat olleet hieman myöhässä maksuaikatauluissaan, olivat lopulta hoitaneet velvoitteensa. Ongelma ei siis voinut olla hänen asiakkaittensa aiheuttama.

– Mitä voimme asialle tehdä? Sinikka kysyi.

Tero huokaisi uudestaan.

– Me aloitamme muutosneuvottelut.

– Saman tienkö? Tällä osastollako? Emmi kysyi hätäntyneenä.

Hän yritti pysyä asiallisena, vaikka olisi halunnut korottaa ääntään ja kysyä, mitä hittoa Tero oikein tarkoitti. Eivät kai asiat sillä kohentuisi, että pankki lähettäisi ammattitaitoiset yritysneuvojansa kortistoon.

– Pankin täytyy vähentää henkilökuntaa, ja vähennystarve kohdistuu meihin... tai siis tarkemmin sanottuna teihin, Tero korjasi.

Hänen kasvonsa olivat ilmeettömät. Emmistä tuntui aivan siltä kuin Tero olisi lukenut heille iltauutisia, jotka eivät koskettaneet häntä itseään lainkaan.

Emmi tunsyi sydämensä lyönnit ja kaulalleen nousevan hermostuksen punan. Hän kuuli Teron tietokoneen surinan ja työkaverinsa Elinan niistävän nenäänsä. Hänen korvissaan suhisi. Sinikka sanoi jotakin, ja Emmi kuuli äänen jostain kaukaa. Hänestä tuntui aivan kuin hänen ylleen olisi juuri laskeutunut suuri juustokupu.

– Siinä tapauksessa Sinikka saa edustaa luottamusmiehenä meitä kaikkia, Orvokki vastasi juustokuvun takaa.

Emmin sydän takoi villisti. *Ei ole mitään hätää. Tämä ei tarkoita sitä, että saat potkut*, hän yritti rauhoitella itseään.

Samassa hän muisti syyslomamatkan, jonka oli varannut itselleen ja tyttärelleen Veeralle. Se olisi peruttava, hän mietti ja kirjoitti pöydällä olevaan muistivihkoon tärisevin käsin jotain, mistä ei itsekään saanut selvää. Se, ettei hän pääsisi Veeran kanssa kahden viikon päästä Lissaboniin, oli tietysti vähäinen ongelma sen rinnalla, että hän saattaisi tuota pikaa olla teinitytön työtön yksinhuoltajaäiti.

Emmi puristi silmänsä kiinni. Viime kuukausien tapahtumat pyörivät pikakelauksella hänen mielessään. Hän näki Mikon kopauttamassa keitettyä kananmunaa

aamiaispöydän pintaan, kuorimassa sitä talouspaperiarkin päällä, viipaloimassa kurkkua voileivälleen ja ripottelemassa päälle yrttisuolaa. Hän näki, kuinka Mikon suu avautui, mutta sen sijaan että tämä olisi työntänyt leivän suuhunsa, mies kohottikin katseensa Emmiin puoleen ja ilmoitti haluavansa avioeron. Rauhallisella äänellä, aivan kuin se, mitä hän oli juuri suustaan päästänyt, olisi maailman arkipäiväisin tiedoksianto. Hän ilmoitti muuttavansa pois yhteisestä kodista siksi aikaa, että Emmi ja Veera löytäisivät itselleen uuden kodin. Ja sen sanottuaan hän hymyili kannustavasti, aivan kuin mikään siinä hetkessä ei olisi mennyt lopullisesti rikki ja sysännyt Emmiä kohti tuhoa. Viidentoista vuoden parisuhde oli sillä hetkellä vedetty vessanpöntöstä alas.

Emmin tehtäväksi oli jäänyt selittää asia Veeralle. Hän näki itsensä istumassa Veeran sängyn laidalla kertomassa uutisia. ”Sinä ja minä saamme kyllä asua vielä hetken täällä omassa kodissamme, mutta jo kohta me muutamme uuteen asuntoon”, hän oli selittänyt tyttärelle ja vakuuttanut, ettei mikään oikeastaan muuttuisi kovinkaan paljon, mutta koulu nyt kuitenkin. Hän oli tuijottanut tyttärensä raivosta leiskuviin silmiin ja antanut vastalauseiden vyöryä ylleen yrittäen käsittää, ettei mitään ollut enää tehtävissä. Mikko oli päätöksensä tehnyt, vaikka vasta edellisellä viikolla he olivat palanneet yhteiseltä laskettelulomalta Italian Alpeilta. Matka oli sujunut ongelmitta. He olivat nauttineet maisemista, ruoasta, luonnosta ja yhteisestä ajasta. Mikään ei ollut viitannut vähäisestikään siihen, ettei Mikko olisi

tyytyväinen elämäänsä Emmin rinnalla. Siksi tämän ilmoitus olikin iskenyt kuin salama kirkkaalta taivaalta ja saanut Emmin miettimään, oliko koko avioliitto sittenkin ollut vain kulissia.

Emmin mielessä pyörivässä kuvakavalkadissa kevät vaihtui kesäksi, sitten olikin jo elokuu ja Emmi ja Veera seisoivat uuden vuokra-asunnon eteisessä Munkki-vuorella ja tuijottivat apeina kaikkialla kohoavia muuttolaatikoita...

Kela katkesi ja Emmi palasi takaisin nykyhetkeen, pankin viileään neuvotteluhuoneeseen.

– Kuinka kauan neuvottelut kestävät? Mirja kysyi.

– Kaksi viikkoa, Tero vastasi ja sulki tietokoneensa kannen.

Pöydän ympärille laskeutui täydellinen hiljaisuus. Emmin vatsaa väänsi. Hän nousi ylös tuolilta ehtiäkseen vessaan, mutta liian myöhään. Hädissään hän tarttui tuolin käsinojalla roikkuvaan laukkuunsa, nosti sen kasvojensa eteen ja oksensi sen sisään.

2. LUKU

Kun Veera tuli koulusta kotiin, äiti huuhteli vessassa käsilaukkuaan. Veera näki heti, että äiti oli itkenyt. Kun hän kysyi, mikä tätä vaivasi, äiti vain hymyili väkinäisesti ja väitti, että häneen oli iskenyt jokin vatsapöppö ja että hänen silmänsä punoittivat siitepölyn vuoksi. Veera olisi halunnut sanoa, ettei ilmassa ollut enää siitepölyä.

– Sain työterveyslääkäriltä saikkua pariksi päiväksi, äiti lisäsi ja laahusti keittiöön.

Veera kohautti olkapäitään ja painui huoneeseensa ulkotakkiaan riisumatta. Huoneen seinällä roikkui lakana, jonka keskellä virnisteli punaruskea kettu. Äiti oli teettänyt seinälakanan Veeralle lahjaksi, kun he olivat muuttaneet elokuussa Ulvilantielle. Kuvan kettu oli jonkinlainen somejulkkis. Veera rakasti kettuja, kaneja, supikoiria ja minkkejä. Hän pukeutui mielellään punaruskeisiin, pörröisiin paitoihin ja kulki kodin ulkopuolellakin koristautuneena ketunhännällä. Ei häntä tietenkään mitään aitoa turkista ollut, mutta näytti erehdyttävästi oikealta.

Joskus äitiä selvästi nolotti kulkea tyttärensä kanssa kauppakeskuksessa, kun ihmiset tuijottivat ketunhännäistä

Veeraa. Eläiminä esiintyvät teinit tuntuivat herättävän ihmisissä paheksuntaa. Siksi äiti oli kieltänyt Veeralta kettunaamarin käyttämisen julkisilla paikoilla. Edeltävänä keväänä hän oli saanut Veeran opettajalta viestin, jossa kerrottiin, että Veeralla oli joskus tapana salakuljettaa naamari kouluun ja pukeutua siihen välitunneilla. Kun äiti oli kysynyt, miksi Veera teki niin, tämä oli vastannut, että naamarin takaa maailma näyttäytyi selkeämpänä.

– Ketun silmin ihmiset näyttää ihan simpansseilta, ja silloin niitä on helpompi ymmärtää, Veera oli selittänyt.

Äiti oli yleensä ymmärtäväinen ja joustava, mutta hän oli kieltänyt naamarin viemisen kouluun viikkorahan menettämisen uhalla.

– Täällä kotona saat kulkea naamarissa niin paljon kuin haluat, mutta koulussa et leiki Ketunnaamaa, hän oli määrännyt.

Veera oli mutissut, ettei Ketunnaama ollut mikään leikki ja että häntä kiusattiin joka tapauksessa.

Niin kuin tänäänkin.

Veera kaivoi ulkotakkinsa taskusta esiin kuraisen pipon. Sitten hän työnsi sen repun pohjalle. Hän ei halunnut, että äiti löytäisi pipoa.

Koulusta kotiin kävellessään Veera oli ohittanut kolme rinnakkaisluokan tyttöä. ”Hei toi on se kettutyttö A-luokalta”, yksi tytöistä oli hihkaissut Veeran nähdessään. Veera oli jatkanut matkaa aivan kuin ei olisi kuullut mitään ja painanut nappikuulokkeet syvemmälle korviin, mutta tytöt olivat lähteneet seuraamaan

häntä. Lopulta Veera oli pinkaissut juoksuun. Yksi työstä oli saanut Veeran kiinni, napannut häneltä pipon päästä ja heittänyt sen toiselle tytölle, joka oli heittänyt sen kolmannelle, ja hetken tytöt olivat heitelleet pipoa toisilleen, kunnes se oli lopulta pudonnut lätäkköön. Pisin työistä oli tallonut pipoa kengillään. ”Hei kettutyttö, varo ettei sua nyljetä ja myydä turkismarkkinoilla kiinalaisille”, toinen oli huutanut, ja kaikki kolme olivat räjähtäneet nauruun ja poistuneet paikalta.

Veera ei aikonut kertoa äidilleen, miten pipo oli kuralätäkköön päätynyt, tai ylipäätään paljastaa, mitä koulussa tapahtui. Äidillä oli tarpeeksi murheita muutenkin. *Äiti kuvittelee, etten mä tajua, kuinka rikki se on, mutta en mä ole tyhmä enkä varsinkaan sokea. Meillä ketuilla on hyvä näkö*, Veera oli kirjoittanut päiväkirjaansa pari päivää aikaisemmin.

Veera tiesi kyllä, miksi hänen vanhempansa olivat eronneet. Erään kerran koulusta isän luokse palattuaan hän oli kuullut, kun isä puhui kaiuttimella jonkun naisen kanssa. Isän ääni oli ollut hempeä ja kujeileva. Nainen oli kuulostanut paljon isää nuoremmalta. Veera ei voinut käsittää, miksi kukaan parikymppinen halusi kuherrella hänen nelikymppisen, ikälopon isänsä kanssa. Ehkä kyse oli rahoista. Sen jälkeen, kun isä oli myynyt osan yrityksestään amerikkalaisille, hän oli suorastaan kylpenyt rahoissa. Niin äiti ainakin väitti. Kun Veera oli udellut, miksi äiti ei ollut saanut osaa rahoista avioerossa, äiti oli vain mutissut kiukkuisena jotain avioehdosta.

Veera hyppäsi sängylleen ja puristi tyynyä sylissään. Hän pystyi kyllä elämään sen tosiasian kanssa, että he olivat nyt äidin kanssa kahdestaan ja että isällä oli uusi elämä. Ja hän pystyi kyllä sinnittelemään koulussa vielä kaksi viikkoa, sillä äiti oli luvannut, että syyslomalla he lähtisivät kahdestaan matkalle. Mihin, se oli vielä yllätys, mutta Veera toivoi, että äiti parantuisi vatsataudistaan siihen mennessä. Ajatus siitä, että he viettäisivät koko syysloman kahdestaan Ulvilantiellä pää pöntössä oksentaen, oli liian ankea.

3. LUKU

Emmi oli maannut koko päivän sängyssä. Aamulla herättyään hän oli ensi töikseen näpytellyt esimiehelleen Terolle viestin ja ilmoittanut jäävänsä loppuviikoksi sairauslomalle. *Ok älä tule takaisin ennen kuin olet terve emme halua vatsatautiepidemiaa työpaikalle*, Tero oli vastannut ilman välimerkkejä ja myötätuntoa.

Puoli minuuttia myöhemmin Tero oli lähettänyt uuden viestin: *Ikävää tietysti että muut joutuvat nyt tekemään sinunkin työsi ehkä et ihan ymmärtänyt kuinka vakava tilanne on mutta lepää rauhassa rest in peace* ja viestin lopussa rauhanmerkki. Emmi oli ottanut kuvan lääkärintodistuksesta ja lähettänyt sen vastaukseksi.

Iltapäivällä Emmi lopulta nousi sängystä ja kurkkasi verhojen takaa ulos harmaalle pihamaalle. Talonmies puhalsi maahan pudonneita puunlehtiä lehtipuhaltimella. Veera saapuisi kohta koulusta ja löytäisi äitinsä pyjamaissa. Syyllisyydentunne vyöryi Emmiin ylitse. Minkälainen äiti hän oikein oli? Näytteli sairasta vain siksi, ettei kestänyt tietoa muutosneuvotteluista.

Emmi ei tietenkään halunnut, että työkaverit joutuisivat hoitamaan hänenkin työnsä, varsinkaan kun hän

tunsi jo olonsa hippusen paremmaksi, ainakin fyysisesti, eikä ollut oksentanut eilisen työpalaverin jälkeen. Sisäisesti hän kuitenkin vapisi kuin jäniksenpoikanen ja mietti, pitäisikö hänen lähettää viesti terapeutilleen ja pyytää hätätapaamista. Hän antoi kuitenkin asian olla, sillä tiesi kysymättäkin, että terapeutin kalenteri oli tungettu täyteen Emmiin kaltaisia ylittunnollisia naisia, jotka kuvittelivat pääsevänsä pettymystensä herroiksi terapeutin vastaanotolla.

Emmi oli löytänyt nykyisen terapeuttinsa vain kaksi viikkoa sen jälkeen, kun Mikko oli pudottanut pomminsa. Epätoivoissaan hän oli ollut valmis vuodattamaan ahdistuksensa kenelle tahansa, jolla oli kaksi korvaa, lempeä katse ja pinkka paperinenäliinoja. Hän tiesi olevansa onnekas, kun oli löytänyt saman tien ihmisen, jolle pystyi uskoutumaan lähes kaikesta. Moni joutui odottamaan kuukausia ennen kuin tapasi terapeuttimarkkinoilla sen oikean. Tosiasiassa Emmillä ei olisi ollut varaa terapiaan, sillä ilman Kela-korvausta hän joutui maksamaan käyntinsä omasta pussistaan. Ilman ulkopuolista apua hän olisi kuitenkin pudonnut niin syvään kuoppaan, ettei olisi sieltä omin avuin päässyt ylös, siitä hän oli varma.

Terapeuttinsa kanssa Emmi oli käynyt läpi avioliittoaan ja palannut ajassa takaisin aina lapsuuteen asti. Terapeutti oli epäillyt, että Emmiin ahdistus saattoi hyvinkin kummuta jonkinlaisen perusluottamuksen puutteesta. Sellainen oli kuulemma yleistä perheissä, joissa vanhemmat olivat liian uupuneita luodakseen turvallista kiintymyssuhdetta lapsiinsa.

Emmiä terapeutin näkemys ei vakuuttanut. Pirkko ja Reino olivat huolehtineet Emmistä ja hänen isoveljestään Hemmosta parhaan kykynsä mukaan, ja kaiken kukkuraksi äiti oli perhepäivähoitajana huolehtinut myös muiden työssäkävien äitien lapsista. Se, että Emmillä oli etäiset välit vanhempiinsa, ei selittynyt kiintymyssuhdeteorioilla eikä millään muullakaan hienolla terapia-termillä, sillä välit olivat palaneet pohjaan vasta sen jälkeen, kun Emmi oli alkanut seurustelemaan Mikon kanssa.

Mikko ja Pirkko eivät olleet koskaan tulleet toimeen keskenään. Pirkon mielestä Mikko oli ylimielinen ja luonteeltaan turhan korskea. Mikon mielestä taas Pirkko oli rajaton persoona, joka sekaantui asioihin, jotka eivät hänelle kuuluneet. Lopulta Mikon ja Pirkon välit olivat menneet niin huonoiksi, että Mikko oli kieltäytynyt lähtemästä anoppinsa 65-vuotissynttäreille ja suututtanut tämän lopullisesti. Pirkko oli haukkunut vävy-poikansa suorin sanoin, ja vaikka Emmi oli yrittänyt ymmärtää kumpaakin osapuolta, oli jokin mennyt lopullisesti rikki hänen ja äidin välillä. Hän oli toivonut, että Reino olisi asettunut hänen tuekseen, mutta isä oli ollut hiljaa. Emmille ei ollut jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin valita puolensa, ja hän oli tietysti valinnut Mikon.

Pian tuon riidan jälkeen Pirkko ja Reino olivat muuttaneet Etelä-Espanjaan ja yhteys Emmiin ja vanhempien välillä oli hiipunut olemattomiin. Edes pikku-Veeran olemassaolo ei ollut korjannut välejä, vaikka Pirkko ja Reino olivatkin silloin tällöin soitelleet ja lähettelleet joulukortteja.

Emmi huokaisi ja laahusti olohuoneeseen. Keittiön läpi kulkiessaan hän haistoi roskapussin hajun. Edellisen terapiatapaamisen jälkeen hän oli tuntenut olonsa epätavallisen toiveikkaaksi ja harkinnut jopa terapian päättämistä. Hän oli kuvitellut päässeensä pahimman yli: hän oli hankkinut asunnon, siirtänyt Veeran uuteen lähikouluun, kuivannut kyynelkanavansa ja jatkanut elämässä eteenpäin. Terapeutin kannustamana hän oli ladannut hetkeksi jopa treffisovelluksen kännykkäänsä, vaikka pelkkä ajatus treffeistä oli tuntunut kaukaiselta. Treffeille asti hän ei ollut kuitenkaan uskaltanut, vaikka olikin saanut pari ihan kiinnostavaa *matchia*.

Sitten Tero-terminaattori oli iskenyt puslista ja sekoittanut muutosneuvotteluilla palapelin uudestaan. Emmi oli vaikea ymmärtää, miten ylipäätään oli mahdollista, että Tero oli jätetty muutosneuvottelujen ulkopuolelle, vaikka juuri tämän olisi pitänyt kantaa vastuu hövelistä lainoituspolitiikasta. Tiesikö pankin johto edes, minkälaisia ohjeita Tero oli alaisilleen antanut?

Emmi käytti lainapäätöksissä itsenäistä harkintaa vain rajoitetusti. Työtä ohjasi periaatteessa pankin ylimmän johdon määrittelemä yksityiskohtainen ohjeistus. Kyse ei ollut siitä, etteikö pankki olisi luottanut työntekijöittensä harkintaan, vaan siitä, että pankkeihin kohdistunut säätely oli vuosien varrella kiristynyt. Stressitestit, vakavaraisuusvaatimukset ja riskienhallinta olivat nousseet 2000-luvun finanssikriisin jälkeen aivan uudelle tasolle. Emmille lisääntynyt byrokratia oli tuonut

turvallisuuden tunnetta. Jos asiakasyritys jätti lainansa maksamatta, kukaan ei voinut syyttää Emmiä virhe-arviosta niin kauan kuin hän noudatti pankin ohjeistusta. Jokainen päätös, jonka hän teki, oli viime kädessä osastopäällikkö Tero Kanalan hyväksymä. Emmille tiukat säännöt ja ohjeistukset sopivat mainiosti.

Emmi oli aloittanut työt pankissa parikymppisenä harjoittelijana opintojensa ohessa. Myöhemmin hän oli saanut sieltä vakituisen työpaikan ja edennyt nopeasti asuntolainoista yrityslainoihin. Kymmenen vuotta sitten hän oli irtisanoutunut työstään. Syynä oli ollut muutto Yhdysvaltoihin Mikon työtehtävien vuoksi. Perhe oli viettänyt kolme vuotta Piilaaksossa, jossa Mikko oli kehittänyt bisnesideaansa. Yritys kehitti tekoälyavusteista asiakaspalvelusovellusta, jollaista ei Mikon mukaan ollut vielä yhdelläkään toisella yrityksellä.

Emmi oli ollut innoissaan Mikon menestyksestä ja auttanut auliisti kaikella sillä asiakaspalvelukokemuksellaan, jota oli pankissa työskennellessään kerryttänyt. Hänen ajatuksissaan he muodostivat Mikon kanssa tiimin, jolla oli yhteinen päämäärä. Emmi hoiti kotia ja Veeraa, Mikko sai panostaa huoletta työhönsä, ja tuohon työnjakoon Emmi oli ollut tyytyväinen. Mikko maksoi lomamatkat, asuntolainan lyhennykset ja suurimman osan arjen muistakin kuluista, Emmi panosti aikansa koko perheen hyvinvointiin.

Kun joku oli ihmetellyt, miten Emmi uskalsi heittäytyä miehensä elätettäväksi, hän oli naurahtanut ja ker-tonut heidän kummankin tekevän osuutensa yhteisen

tavoitteen saavuttamiseksi. Emmi vastuu oli asunnon sisustaminen, ruokahuolto ja hyvän fiiliksen ylläpitäminen. Yhdysvalloissa Emmi hoiti Veeraa, ja Suomeen palattuakin hän oli se, joka vei tyttären päiväkotiin ja haki työpäivän päätyttyä pois. Mikon työpäivät venyivät usein pitkälle iltaan, eikä hän olisi mitenkään ehtinyt hakemaan tyttärtään viiteen mennessä, jolloin päiväkoti sulki ovensa. Mikolla oli tapana sanoa, että koko muu Suomi kyllä venyi työajoissa, päiväkodin tädit eivät.

Kun perhe oli palannut Suomeen, Emmi oli päässyt takaisin entiseen työtehtäväänsä. Hän piti itseään onnenpekkana, vaikkei voinutkaan leuhkia komealla urakehityksellä. Moni entinen opiskelukaveri oli edennyt huomattavasti rahakkaampiin hommiin. Itse hän halusi välttää stressiä ja antaa Mikolle mahdollisuuden rakentaa menestystä heidän kummankin puolesta.

Neljäkymppiä lähestyessään Emmi oli saavuttanut mukavan elämän, josta moni olisi ollut kateellinen. Oli velaton koti Espoon merimaisemissa ja lomaosake Kalajoella. Kaksi kertaa vuodessa he matkustivat lomailemaan Suomen ulkopuolelle. Kaikki oli hyvin, tai ainakin niin Emmi oli kuvitellut, kunnes Mikko oli ilmoittanut haluavansa avioeron.

– Sinulla on kaksi kuukautta aikaa löytää uusi koti, Mikko oli sanonut.

Mitä Emmi olisi voinut siihen vastata? He kumpikin tiesivät, ettei Emmillä ollut varaa lunastaa suurta omakotitaloa itselleen. Sitä paitsi Mikon asianajaja oli saanut asiat näyttämään siltä kuin Emmi ei olisi osallistunut

asumiskustannuksiin lainkaan. Emmi ei ollut koskaan ajatellut, että Mikko voisi jättää hänet puille paljaille ja kaapata heidän yhteisen omaisuutensa itselleen avioehdon turvin. Lopulta Mikko oli maksanut Emmin ulos murto-osalla asunnon oikeasta arvosta. Juristin mukaan maksettu summa oli ”puhdas hyvän tahdon osoitus”, ja Emmi oli ymmärtänyt eläneensä pilvilinnoissa.

Muutosta Ulvilantielle oli jo yli kaksi kuukautta, mutta olohuoneen nurkassa seisoj yhä kaksi pahvilaatikkoa, joita Emmi ei ollut ehtinyt purkamaan. Hän avasi toisen niistä ja poimi käteensä kehystetyn valokuvan. Se oli perhekuva New Yorkin -matkalta. Veera oli kuvassa noin neljän vuoden ikäinen ja Emmi nuori ja onnellinen. Taustalla näkyi Brooklynin silta. Veeran vaaleat kiharat hiukset heiluivat tuulella ja hänen silmänsä säihkyivät ilosta. Emmi muisti, kuinka Veera oli ihaillut pilvenpiirtäjiä ja kysynyt, voisivatko he muuttaa sellaiseen. Central Parkissa hän oli syöttänyt oravia ja hihkunut ihastuksesta, kun yksi niistä oli kiivennyt hänen housuun pitkin kädelle pähkinöitä himoittaen.

Mikko oli joskus sanonut, että Emmi näytti kuvassa aivan Claire Foyilta, näyttelijältä, joka esitti *The Crown* -sarjan ensimmäisellä kaudella kuningatar Elisabetia. Emmi oli nauranut, mutta nyt kun hän katsoi kuvaa, hänen oli pakko myöntää, että ehkä heissä sittenkin oli jotain samaa.

Hän painoi otsansa olohuoneen viileää ikkunaa vasten ja sulki silmänsä. Avioeron jälkeen hän oli pohjatinut silloin tällöin, miltä tuntuisi olla kuollut. Ei hän

tietenkään oikeasti halunnut kuolla, mutta entä jos hän vain lakkaisi olemasta? Jos häntä eräänä päivänä ei enää tavattaisi kotoa eikä työpaikalta, ei lähikaupasta eikä kirjastosta eikä mistään muualtakaan. Jos hän vain katoaisi jälkiä jättämättä, haihtuisi vesipisaroiden mukana ilmaan ja tiivistyisi pilveksi taivaalle.

Ulko-ovi kävi. Emmi laittoi valokuvan takaisin muuttolaatikkoon ja teippasi laatikon kiinni. Hän vilkaisi seinäkelloa. Se oli puoli neljä, mutta ulkona alkoi jo hämärtyä ja sadepisarot ropisivat ikkunalautaa vasten.

Veera kuului siirtyvän keittiöön ja avaavan jääkaapin oven.

Emmi työnsi päänsä sisään keittiön ovesta, kun Veera oli voitelemassa voileipää.

– Tuliko läksyjä?

– Ei.

– Wilmassa luki, että matematiikkaa.

– Mä oon tehnyt jo kaikki läksyt koulussa.

Emmi meni keittiön poikki eteiseen, avasi Veeran koulurepun ja poimi matematiikan kirjan käteensä.

– Näytätkö? hän pyysi.

– Älä koske mun tavaroihin, Veera kivahti.

Emmi huomasi repun pohjalla mytyssä olevan kuraisen pipon.

– Mikä tämä on? hän kysyi ja poimi mytyn käteensä. Veera ei vastannut.

– Miksi sinun piposi on ihan kurainen?

Veera pysyi vaiti.

Älä suostu huonoon kohteluun.

Emmin maailma on murusina. Työpaikalla alkavat muutosneuvottelut, vaikka haavoissa kirveltää vielä yllättäen eteen tullut avioero. Kipeimmin sattuu kuitenkin se, että murrosikäistä Veera-tytärtä kiusataan koulussa.

Syysloma antaa aikaa miettiä. Emmin vanhemmat ovat ostaneet vanhan huvilanröstellön, jonne Emmi suunnistaa tyttärineen. Huvila pitäisi kunnostaa yhtenä iloisena perheenä mukaan lukien Emmin isovelji, joka on myös polttanut näppinsä parisuhteessaan ja työurallaan. Remontointitaitojen kanssa on niin ja näin, ja koko korjaushanke tuntuu arveluttavalta, mutta vanhassa ruukki-kylässä on kuitenkin viehätysensä niin kuin on paikallisessa omenatarhurissakin...

Omenien aika on lämminhenkinen kertomus yhteisön voimasta, rohkeudesta aloittaa alusta ja nousta puolustamaan omia rajojaan. Ja arvoituksellisesta taianomaisuudesta, joka saattaa auttaa eteenpäin, vaikkei aina taikoihin uskoisikaan.

BAZAR

WWW.BAZARKUSTANNUS.FI

ISBN 978-952-870-282-5

84.2

9 789528 702825